

2. BOLESŁAWA PRUSA ANALIZA RZECZYWISTOŚCI

Polecenie dla uczniów:

Na podstawie poniższego tekstu rozwiążcie zadania.

[...] Tak tedy pokorni wobec samych siebie, zrezygnowani wobec konieczności, zajmijmy się spłacaniem długów, oszczędnościami, podnoszeniem rolnictwa i przemysłu, ściśnianiem rodzinnych i towarzyskich węzłów, zwiększaniem liczby małżeństw, zmniejszaniem śmiertelności dzieci, wspomaganie nieszczęśliwych, rozszerzaniem zdrowej oświaty i moralności. Przy pracy tej niejedyn ogromny majątek wypadnie podzielić na drobniejsze, niejedyn frak zamienić na kapotę, herb na szyld, pióro na młotek i łokieć, wielu rzeczy sobie odmawiać, wielu zapomnieć, a najwięcej się uczyć i uczyć! Lecz za to, mając rozum i dostatek, łatwiej będziemy mogli dotrzymać zobowiązań, pieniędzmi i radą wspierać potrzebujących, dźwigać ciężary społeczne. Z drugiej znowu strony zahartowani w pracy, obeznani z wymaganiami praktycznego życia, zbliżeni pomiędzy sobą – łatwiej oprzemy się złudzeniom, a wytrwalej i pewniej zdobywać będziemy cele do osiągnięcia możliwe, spokojni o naszą własną i naszego potomstwa przyszłość.

Bolesław Prus, *Nasze grzechy*, „Opiekun domowy” 1872, nr 22 (fragment).

Cele (do ćwiczeń 2–6):

- Analiza pozytywistycznej krytyki myśli i działań romantyków
- Wskazanie osi sporu
- Określenie istotnych pojęć
- Analiza historyczna tekstów społecznych (artykuły prasowe) i literackich (nowela)

1. Połącz wymienione w tekście **Bolesława Prusa** *Nasze grzechy* wyrażenia z ich zaproponowanymi wyjaśnieniami:

W tekście	Wyjaśnienie
A. ogromny majątek wypadnie podzielić na drobniejsze	1. awans z jednej grupy społecznej do drugiej
B. frak zamienić na kapotę	2. szlachcic z herbem ma stać się przedsiębiorcą
C. herb zamienić na szyld	3. bardziej sprawiedliwy podział ziemi
D. pióro zamienić na młotek i łokieć	4. porzucenie wystawnego życia na rzecz ciężkiej pracy
	5. oderwanie się od pracy intelektualnej (np. pisarskiej) na rzecz potrzebnej pracy fizycznej / rzemieślniczej

A →	B →	C →	D →
-----	-----	-----	-----

2. Na podstawie tekstu **Bolesława Prusa *Nasze grzechy*** uzupełnij tabelę zysków i strat nowej wizji świata:

Według Prusa	
Straty	Zyski

3. Na podstawie tekstu **Bolesława Prusa *Nasze grzechy*** i uzupełnionej tabeli z zadania (2) odpowiedz na pytanie: jak oceniasz wymienione straty i zyski?
